

ถามมา ?

วินัยขอตอบ ?

นอ้งดินดี : การมอบอำนาจและการมอบหมาย เหมือนหรือต่างกันอย่างไรคะ

พี่วินัย : การมอบอำนาจและการมอบหมาย มีความเหมือนกันอยู่ครับ ในลักษณะที่ว่าผู้มอบอำนาจได้มอบให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น แทนตนในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีได้ให้อำนาจนั้นไว้ แต่มีความแตกต่างกันในรายละเอียด ดังนี้

การมอบอำนาจ

กฎหมายที่ให้อำนาจ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

การใช้อำนาจ เมื่อผู้มอบอำนาจได้มอบให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ใช้อำนาจนั้นแทนตนแล้ว ผู้รับมอบอำนาจจะใช้อำนาจภายใต้เงื่อนไข ๒ ประการ คือ ๑) ผู้รับมอบอำนาจไม่มีอำนาจเป็นของตนเอง แต่เป็นการปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจเท่านั้น และ ๒) ผู้รับมอบอำนาจกระทำการได้เฉพาะในขอบอำนาจที่ได้รับมอบอำนาจ หากกระทำการเกินกว่าที่ได้รับมอบอำนาจ การกระทำนั้นไม่ผูกพันผู้มอบอำนาจ และเมื่อผู้รับมอบอำนาจใช้อำนาจถูกต้องจะส่งผลให้ผู้มอบอำนาจต้องเป็นผู้รับผิดชอบการใช้อำนาจของตน โดยมีหน้าที่ต้องกำกับดูแลการใช้ อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ ทั้งนี้ การมอบอำนาจในกรณีดังกล่าว ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจต่อไปไม่ได้ เว้นแต่ผู้มอบอำนาจหรือกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้กระทำได้

การพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อผู้รับมอบอำนาจได้ใช้อำนาจนั้นแล้วย่อมเป็นคำสั่งทางปกครอง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ที่จะมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ต้องพิจารณาจากตำแหน่งของผู้มอบอำนาจซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นสำคัญ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

ตัวอย่าง อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ได้มอบอำนาจให้รองอธิบดีเป็นผู้ใช้อำนาจ เมื่อรองอธิบดีใช้อำนาจนั้นต้องเป็นการปฏิบัติราชการแทนอธิบดี หากมีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ปลัดกระทรวงจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์นั้น

การมอบหมาย

กฎหมายที่ให้อำนาจ คือ กฎหมายเฉพาะที่กำหนดเรื่องการมอบหมายไว้

การใช้อำนาจ เมื่อผู้มอบหมายได้มอบให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ใช้อำนาจนั้นแทนตนแล้ว ผู้รับมอบหมายจะใช้อำนาจภายใต้เงื่อนไข ๒ ประการ คือ ๑) ผู้รับมอบหมายใช้อำนาจในนามของตน มิใช่เป็นการปฏิบัติราชการแทน และ ๒) ผู้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจในนามของตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์และขอบเขตของภารกิจที่ได้รับมอบหมายหรือตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดไว้ และเมื่อผู้รับมอบหมายใช้อำนาจถูกต้องจะส่งผลให้ผู้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบการใช้ อำนาจที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้มอบหมายสามารถกำหนดแนวทางการใช้อำนาจ และอาจถอนการมอบหมายได้ ทั้งนี้ การมอบหมายในกรณีดังกล่าว ผู้รับมอบหมายอาจมอบอำนาจต่อไปได้ เว้นแต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี ห้ามการมอบอำนาจไว้

การพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อผู้รับมอบหมายได้ใช้อำนาจนั้นแล้วย่อมเป็นคำสั่งทางปกครอง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ที่จะมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ต้องพิจารณาจากตำแหน่งของผู้รับมอบหมายซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง เป็นสำคัญ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

ตัวอย่าง อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ได้มอบหมายให้รองอธิบดีเป็นผู้ใช้อำนาจ รองอธิบดีต้องใช้อำนาจนั้นในนามของตน หากมีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อธิบดีจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์นั้น